

Как да четем Псалмите

Събота следобед

За изучаване през седмицата: 1 Летописи 16:7; Неемия 12:8; Псалми 25:1-5; Псалми 33:1-3; Римляни 8:26,27; Псалми 82:8; Псалми 121:7.

Стих за запаметяване: „Исус им каза: Тези са думите, които ви говорих, когато бях още с вас, че трябва да се изпълни всичко, което е писано за Мене в Моисеевия закон, в пророците и в псалмите. Тогава им отвори ума, за да разберат Писанията “ (Лука 24:44,45).

Псалмите са били молитвеник и сборник с химни както за евреи, така и за християни през вековете. И въпреки че псалмите са предимно собствените думи на псалмистите, отправени към Бога, те не произхождат от смъртните хора, а от самия Бог, вдъхновил техните мисли.

Наистина Господ ги вдъхновява да запишат това, което е записано и както в цялото Писание (2 Петър 1:21), Бог в Псалмите ни говори чрез Своите служители и чрез Духа Си. Исус, апостолите и авторите на Новия Завет цитират Псалмите и ги наричат „Писанието“ (Марк 12:10; Йоан 10:34,35; Йоан 13:18). Те със сигурност са също толкова Божие Слово, както и книгите „Битие“ и „Римляни“.

Псалмите са написани на еврейски поетичен език от различни автори в древния Израил и така отразяват техния конкретен свят, колкото и универсални да са собствените им послания. Приемането на Псалмите като Божие Слово и обръщането на голямо внимание на поетичните им характеристики, както и на техния исторически, теологичен и литургичен контекст, е от основно значение за разбирането на техните вести, достигащи през хилядолетията до нашето време днес.

* Проучете урока от тази седмица, за да се подготвите за съботата, 6 януари.

Псалмите в поклонението на древния Израил

Прочетете 1 Летописи 16:7; Неемия 12:8; Псалми 18:1; Псалми 30:1; Псалми 92:1; Псалми 95:2; Псалми 105:2; Колосяни 3:16 и Яков 5:13 . Какви са случаите, подтикнали написването на някои псалми? Кога Божият народ използва псалмите?

Псалмите са съставени за употреба при лично и общо богослужение. Те се пеят като химни в храмовото богослужение, както се предполага от музикалните пояснения, споменаващи инструменти (Псалми 61:1), мелодии (Псалми 9:1) и музикални предводители (Псалми 8:1).

В еврейската Библия заглавието на книгата „Псалми“, *tehilim* , „хваления“, отразява основната ѝ цел, а именно възхвала на Бога. Българското заглавие „Книга на Псалмите“ произлиза от гръцкото *psalmoi* , срещащо се в Септуагинтата, ранен (II и III век пр.Хр.) гръцки превод на еврейската Библия.

Псалмите са неизменна част от богослужението на Израил. Например те са използвани при освещаване на храмове, религиозни празници, шествия и по време на поставянето на ковчега на завета в Йерусалим.

„Песните на възкачванията“ (Псалми 120–134), известни също като поклоннически песни, традиционно се пеят по време на поклонническите пътувания в Йерусалим на трите големи годишни празника (Изход 23:14-17). „Египетският Халел“ (Псалми 113-118) и „Великият Халел“ (Псалми 136) се пеят на трите големи годишни празника, включително

празниците на Новолунието и освещаването на храма. Египетският Халел получава значително място в церемонията на Пасха. Псалми 113 и 114 са изпълнявани в началото на пасхалната трапеза, а Псалми 115-118 – в края (Матей 26:30). „Ежедневният Халел“ (Псалми 145-150) се включва в ежедневните молитви в сутрешните служби в синагогата.

Псалмите не само съпътстват поклонението на хората, но също така ги наставляват как трябва да се покланят на Бога в светилището. Исус се моли с думите на Псалом 22 (Матей 27:46). Псалмите намират значително място и в живота на ранната църква (Колосяни 3:16, Ефесяни 5:19).

Въпреки че ние, разбира се, не се покланяме на Бога в земно светилище като храма, как да използваме Псалмите в своето собствено поклонение, независимо дали в частна или обществена среда?

Запознайте се с псалмистите

Цар Давид, чието име присъства в заглавията на повечето псалми, участва активно в организирането на службата на израилевото поклонение. Наречен е „сладкият Израилев псалмопевец“ (2 Царе 23:1). Новият Завет свидетелства за авторството на Давид на различни псалми (Матей 22:43-45; Деяния 2:25-29,34,35; Деяния 4:25; Римляни 4:6-8).

Многобройни псалми са композирани от храмовите музиканти, които едновременно с това са и левити: например Псалом 50 и Псалми 73–83 от Асаф; Псалом 42, Псалми 44–47, Псалом 49, Псалом 84, Псалом 85 и Псалом 88 от синовете на Корей; Псалом 88 от Еман езрахеца; и Псалом 89 от Етан Езраев. Освен тях Соломон (Псалом 72, Псалом 127) и Мойсей (Псалом 90) са автори на някои псалми.

Прочетете Псалми 25:1-5; Псалми 42:1; Псалми 75:1; Псалми 77:1; Псалми 84:1,2; Псалми 88:1-3 и Псалми 89:1 . Какво разкриват тези псалми за преживяванията, през които са преминали техните автори?

Светият Дух вдъхновява псалмистите и използва техните таланти в служба на Бога и на тяхната верска общност. Псалмистите са хора с истинска преданост и дълбока вяра и въпреки това склонни към обезсърчение и изкушения като всички нас. Въпреки че са написани преди много време, псалмите със сигурност отразяват част от това, което преживяваме днес.

„Нека дойде молитвата ми пред Твоето присъствие; приклони ухото Си към вика ми. Защото се насити душата ми на бедствия и животът ми се приближава до преизподнята”

(Псалми 88:2,3). Това е вик както на душата от XXI век, така и на човек отпреди 3000 години.

Някои псалми споменават трудности; други се фокусират върху радостите. Псалмистите викат към Бога да ги спаси и преживяват Неговото незаслужено благоволение. Те прославят Бога за Неговата вярност и любов и тържествено Му обещаваат своята неуморна преданост. Следователно Псалмите са свидетелства за божественото изкупление и знаци за Божията благодат и надежда. Псалмите предават божествено обещание към всички, които приемат чрез вяра Божиите дарове на опрощение и нов живот. И все пак, в същото време те не се опитват да прикрият, скрият или омаловажат трудностите и страданието, властващи в един свят на грях.

Как можем да извлечем надежда и утеха, като знаем, че дори верни хора като псалмистите са се борили с някои от същите неща като нас?

По една песен за всички обстоятелства

Прочетете Псалом 3; Псалми 33:1-3 и Псалми 109:6-15 .

Какви различни черти на човешката опитност предават тези псалми?

Псалмите карат общността на вярващите да осъзнае пълния набор от човешки опит и демонстрират, че вярващите могат да се покланят на Бога при всички житейски обстоятелства. В тях виждаме следното:

(1) Химни, които възвеличават Бога за Неговото величие и сила в творението, Неговото царствено управление, съд и вярност. (2) Благодарствени псалми, които изразяват дълбока признателност за изобилните Божии благословения. (3) Жалби, които са искрени викове към Бога за избавление от беда. (4) Псалми на мъдростта, които предоставят практични насоки за праведен живот. (5) Царствени псалми, сочещи към Христос – суверенният Цар и Избавител на Божия народ. (6) Исторически псалми, които припомнят миналото на Израил и подчертават Божията вярност и неверността на Израил, за да учат следващите поколения как да не повтарят грешките на своите предци, а да се доверяват на Бога и да останат верни на Неговия завет.

Поезията на Псалмите има отличителната сила да привлича вниманието на читателите. Въпреки че някои от тези поетични средства са изгубени в превода, все още можем, на своя роден език, да оценим много от тях.

1. *Паралелизмът* включва комбинирането на симетрично построени думи, фрази или мисли. Паралелизмът помага за разбиране на значението на съответните части. Например: „Благославяй, душо моя, Господа; и всичко, което е вътре в мене, нека хвали свящото Му име!“ (Псалми 103:1). В този паралелизъм „моята душа“ е „всичко, което е вътре в мене“, а именно цялото същество на човека.

2. *Образността* използва фигуративен език, за да привлече силно физическите сетива на читателите (например Божието убежище е изобразено като „сянката на (Неговите) крила“ (Псалми 17:8).

3. *Меризмът* изразява съвкупността чрез двойка контрастиращи части. „*И денем, и нощем* съм викал пред Тебе“ означава непрестанен плач (Псалми 88:1 ; курсивът е на автора).

4. *Игрите* на думи използват звученето на думите, за да направят каламбур и да подчертаят духовната вест. В Псалми 96:4,5 еврейските думи *'elohim*, „богове“ и *'elilim*, „идоли“, създават игра на думи, за да предадат вестта, че боговете на народите само изглеждат като *'elohim*, „богове“, но всъщност са просто *'elilim*, „идоли“.

И накрая, думата „села“ обозначава кратка интерлюдия, или като призив за спиране и размисъл върху вестта на определена част от псалма, или за промяна на музикалния съпровод (Псалми 61:4).

Вдъхновени молитви

Прочетете 2 Царе 23:1,2 и Римляни 8:26,27 . Какво научаваме от тези стихове за молитвата?

Псалмите са вдъхновени молитви и хваления на Израил и затова в тях гласът на Бога се смесва с този на Неговия народ. Псалмите приемат динамиката на живи взаимодействия с Бога.

Псалмистите се обръщат към Бога лично като „Боже мой“, „О, Господи“ и „Царю мой“ (Псалми 5:2; Псалми 84:3). Те често умоляват Бога „да чуе“ (Псалми 5:1), „чуй молитвата ми“ (Псалми 39:12), „погледни“ (Псалми 25:18), „отговори ми“ (Псалми 102:2) и „избави ме“ (Псалми 6:4). Това очевидно са изрази на човек, който се моли на Бога.

Забележителната красота и привлекателност на псалмите като молитви и прослави се крие във факта, че те са Божие Слово под формата на благочестиви молитви и хваления на вярващи. По този начин псалмите предоставят на Божиите деца моменти на интимност, както е описано в Римляни 8:26,27 : „Така също и Духът ни помага в нашата немощ – понеже не знаем да се молим както трябва; но самият Дух ходатайства в нашите неизговорими стенания; а Този, Който изпитва сърцата, знае какъв е умът на Духа, защото Той ходатайства за светиите по Божията воля”.

Исус също цитира от Псалмите, например в Лука 20:42,43 , когато цитира директно Псалми 110:1 – „И каза Йехова на моя Господ: Седи отдясно Ми, докато положи враговете ти за твое подножие”.

Въпреки че някои псалми са произлезли от или се отнасят за конкретни исторически събития и преживявания на самите псалмисти, както и за опита на Израил като народ, духовната дълбочина на Псалмите говори за различни житейски ситуации и пресича всички културни, религиозни, етнически и полови граници. С други думи, докато четете Псалмите, ще откриете, че те изразяват надежда, възхвала, страх, гняв, тъга и скръб – неща, с които се сблъскват хората навсякъде, във всяка епоха, независимо от заобикалящата ги среда. Те говорят на всички нас на езика на собствения ни опит.

Какво би трябвало да ни каже употребата на Псалмите от Исус за значението, което те могат да играят в нашата собствена верска опитност?

Светът на псалмите

Прочетете Псалми 16:8; Псалми 44:8; Псалми 46:1; Псалми 47:1,7; Псалми 57:2; Псалми 62:8; Псалми 82:8 и Псалми 121:7 . Какво място заема Бог в живота на псалмиста?

Светът на Псалмите е изцяло съсредоточен върху Бога; той се стреми да подчини, в молитва и прослава, всички преживявания в човешкия живот на Бога. Бог е суверенният Създател, Цар и Съдия на цялата земя. Той осигурява всичко за Своите деца. Следователно винаги трябва да Му се доверяваме. Дори враговете на Божия народ питат: „Къде е твоят Бог?“, когато изглежда, че Божият народ се е провалил (Псалми 42:10). Точно както Господ е вечно присъстващият и никога неизменен Бог на Своя народ, така и Божиите избрани винаги имат Господа пред себе си. В крайна сметка Псалмите представят времето, когато всички народи и цялото творение ще се поклонят на Бога (Псалми 47:1, Псалми 64:9).

Централното място на Бога в живота води до централно място на поклонението. Богослужението във времето на псалмите е фундаментално различно от богослужението, разбирано от много хора днес, тъй като поклонението в библейската култура е естественият и безспорен център на живота на цялата общност. Следователно всичко, което се е случвало, както доброто, така и лошото, в битието на Божия народ неизбежно намира своя израз в поклонението. Бог чува псалмиста, където и да се намира, и му отговаря в Своето съвършено време (Псалми 3:4; Псалми 18:6 ; Псалми 20:6).

Псалмистът е наясно, че Божието обиталище е на небето, но в същото време Бог обитава в Сион, в светилището сред Своя

народ. Бог е едновременно далеч и близо, навсякъде и в Своя храм (Псалми 11:4), скрит (Псалми 10:1) и разкрит (Псалми 41:12). В Псалмите тези на пръв поглед взаимноизключващи се характеристики на Бога са събрани в едно. Псалмистите разбират, че близостта и отдалечеността са неразделни в истинската същност на Бога (Псалми 24:7-10). Те осъзнават динамиката на това духовно напрежение. Тяхната оценка за Божията доброта и присъствие сред всичко, каквото преживяват, е това, което укрепва надеждата им, докато чакат Бог да се намеси, както и когато реши да го направи.

Как Псалмите биха могли да ни помогнат да разберем, че не можем да ограничим Бога само до определени аспекти от своето съществуване? В кои сфери от живота си може би се стремите да държите Господа на разстояние?

Разширено изучаване: Прочетете главата „Храмът и неговото освещаване“ от кн. „Пророци и царе“ на Елън Уайт и главата „Ползите от музиката“ в кн. „Вести към младите“.

Книгата „Псалми“ се състои от 150 псалма, които са групирани в пет книги: Книга I (Псалми 1-41), Книга II (Псалми 42-72), Книга III (Псалми 73-89), Книга IV (Псалми 90-106) и книга V (Псалми 107-150). Подразделянето на Псалтира на пет книги е ранна еврейска традиция, която е паралелна на подразделянето на петте книги на Петокнижието.

„Книгата на Псалмите“ предоставя доказателства за някои вече съществуващи сборници от псалми: Кореевите сборници (Псалми 42-49; 84; 85; 87; 88), Асафския сборник (Псалми 73-83), Песните на възкачванията (Псалми 120-134) и псалмите „Алилуя“ (Псалми 111-118; 146-150). Псалми 72:20 свидетелства за по-малка колекция от псалми на Давид.

Въпреки че повечето псалми са свързани с времето на цар Давид и ранната монархия (X в. пр. Хр.), колекцията от псалми продължава да расте през следващите векове: разделеното царство, Пленът и периодът след Плена. Възможно е еврейските книжници под ръководството на Ездра да са комбинирали съществуващите по-малки колекции от псалми в една книга, когато са работили върху установяването на службите в новия храм.

Фактът, че книжниците обединяват „Книгата на Псалмите“, не отнема от тяхното божествено вдъхновение. Книжниците, подобно на псалмистите, са предани Божии служители и работата им е ръководена от Бога (Ездра 7:6,10). Богочовешкото естество на псалмите е сравнимо със съединението на Божественото и човешкото във въплътения Господ Исус. „Библията обаче с дадените в нея истини от Бога, изразени на човешки език, е съчетание между Божественото и човешкото. Такова съчетание има и в естеството на Христос, Който е Божи Син и Човешки Син. Ето защо за Библията може да се каже същото, което е казано за Христос: „И Словото стана

плът и пребиваваше между нас“ (Уайт, Е. Великата борба. Стр. 8 – англ. изд.).

Въпроси за разискване:

- 1. Какво означава, че Псалмите са богочовешки молитви и химни? Как тази идея, колкото и да е трудна за цялостно разбиране, ни помага да видим близостта, която Бог търси със Своя народ? Как тя разкрива по свой собствен начин колко близо до човечеството и до всеки един от нас е Бог?**
- 2. В съботноучилищната си група обсъдете някой момент, когато сте открили нещо в Псалмите, говорещо непосредствено за вашата собствена ситуация. Каква утеха и надежда намерихте там?**

Тази събота, 06.01.2024 г., ще се молим за църкви „София – Красно село“ и „София – Солунска“.

Разказ

Да намериш Исус в Свята книга

От Андрю Макчесни

Пол обикалял от врата на врата, за да се запознае с различни хора в един европейски град. Носел със себе си Библия и святата книга на друга голяма световна религия.

Веднъж на вратата се показал мъж, който миришел на цигари.

„Бих искал да Ви подаря нещо“, казал Пол.

„Какво ще ми подарите“, попитал мъжът.

„Имам тази Библия“, продължил Пол.

„Не искам Библия – уверил го мъжът. – Аз изповядвам друга религия. Ти си християнин.“

„Имам и книгата на твоята религия“, настоял Пол.

Човекът се стъписал. Започнал да проявява интерес. „Добре, прочети ми нещо, но само от моята свята книга, а не от Библията.“

Пол отворил свещената книга и му прочел за Исус. Мъжът останал силно изненадан.

„Това същият Исус ли е, за когото пише в Библията?“

През следващите няколко седмици изучил четири урока за Исус от своята свещена книга. Направило му впечатление, че там не пише нищо за Исусовата разпятие. Разбрал, че Исус ще дойде отново и че хората от неговата религия и християните очакват Неговото завръщане.

Когато Пол дошъл за петия урок, човекът не бил у дома.

Изминала цяла година и една събота мъжът се появил в църквата на Пол.

„Искам да идвам в тази църква – казал той. – Ще може ли?“

Сега Пол бил учуденият.

„Искам да следвам Христос“, заявил мъжът.

След това започнал да посещава църквата всяка събота. Казал, че неговата свещена книга го кара да се чувства неудовлетворен. Там нямало Спасител от греховете му. Копнеел да бъде кръстен.

„Исус казва, че тялото е храм на Святия Дух – обърнал се към него Пол. – Искаш ли да се освободиш от цигарите? Исус е заявил: „Прочее, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ (Йоан 8:36).

Трябва да избереш: Исус или цигарите. Можеш да изхвърлиш цигарите си още днес, ако желаш.

Мъжът се уплашил. „Това не е възможно“, промълвил той, но въпреки всичко извадил пакета цигари от джоба си и го хвърлил в кошчето.

„Исусе, дай ми победа над цигарите – помолил се той. – Искам да бъда свободен.“

По-късно през нощта се обадил на Пол. „Това е ужасно, чувствам се много зле. Не мога да живея без цигари.“

Двамата се помолили заедно по телефона. Бог чул молитвата и дал победа на мъжа. От този момент са изминали четири години и половина, но той не е пушил. Сега е един от ръководителите на евангелизаторския отдел на църквата.

„Той обича хората и очаква Исусовото завръщане“, разказа Пол пред „Адвентна мисия“.

Благодарим Ви за подкрепата за „Адвентна мисия“, чиито центрове на Глобалната мисия помагат за обучението на хора, които да споделят добрата вест за спасение със скъпоценни души от други райони на света. За повече информация посетете globalmissioncenters.org.
